



POSUDEK NA BAKALÁŘSKOU PRÁCE

- autorka práce:* Eva Bartoňová
- téma práce:* Venezuela v zahraniční politice G. W. Bushe: prosazování demokracie jako adekvátní reakce na ohrožení národních zájmů?
- autor posudku:* PhDr. et Mgr. Kryštof Kozák, PhD., Institut mezinárodních studií, Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy
- datum:* 8. června 2012

Předložená práce Evy Bartoňové se zabývá zahraniční politikou Spojených států vůči Venezuele v prezidentském období Geroge W. Bushe. Autorka nejprve představí hlavní teoretické koncepce týkající se americké zahraniční politiky se zaměřením na problematiku prosazování demokracie. Poté analyzuje působení Hugo Cháveze z hlediska ohrožení amerických zájmů, a popisuje reakci americké administrativy. V závěru pak hodnotí adekvátnost americké odpovědi na kroky Venezuely.

Práce je podrobně zpracovanou kritickou analýzou zahraniční politiky USA vůči konkrétnímu státu v jasně vymezeném období. Z metodologického hlediska postupuje autorka poměrně přehledně – nejprve se pokusí vytyčit obecnější rámec americké zahraniční politiky a představit hlavní výzkumnou otázku týkající se konceptu prosazování demokracie. Poté se postupně zaměřuje jednotlivá témata, která by mohla být pro Spojené státy reálnou hrozbou, jež by ospravedlnila vměšování do vnitřních záležitostí. Jejich podrobným rozbořem dochází k relevantním závěrům, které navíc dává do souvislostí s konkrétními osobami, které byly za tvorbu zahraniční politiky USA zodpovědné. Celkově je tento postup oprávněný, nicméně důraz na ohrožení reálných zájmů trochu zastínil i druhý potenciální důvod prosazování demokracie, a to zhoršující se situaci na poli svobody projevu, politických svobod a lidských



práv ve Venezuele. Tento aspekt mohl být v práci trochu více zmíněn, neboť působí minimálně jako diskursivní figura pro ospravedlňování prostředků na tyto účely. Práce tak často hodnotí americkou zahraniční politiku vůči Venezuele jako celek, a ne pouze její aspekt prosazování demokracie (pokud ovšem autorka nechápe všechny kroky namířené proti Chávezovu režimu automaticky jako prosazování demokracie). V některých polohách se totiž prosazování demokracie nebezpečně blíží tlaku čistě na změnu režimu. Tento rozdíl je zmíněn v úvodu práce, nicméně není pak v závěru dostatečně reflektován.

Z obsahového hlediska je práce velmi kvalitně zpracovaná, autorka dokázala shromáždit velké množství materiálu a dat a efektivně je využít pro podpoření argumentů v jednotlivých částech práce. Zejména je vydařené použití statistik ohledně financování National Endowment for Democracy ve vztahu k Venezuele, které dokresluje autorčiny závěry. Také srovnání s černobílým viděním světa studené války je analyticky výstižné a má oporu v profilech klíčových aktérů americké politiky vůči Venezuele. Na str. 7 je trochu matoucí výraz „demokratické pomoci“, jehož přesný význam by to chtělo trochu více vysvětlit. Z hlediska podpory demokracie by bylo dobré zmínit, jakým způsobem reagovaly Spojené státy na volební vítězství a vítězná referenda Hugo Cháveze, která podle dostupných informací nebyla nutně všechna zmanipulovaná – ukázaly by se tak limity chápání demokracie v americkém pojetí. V závěru by se autorka mohla ještě obecněji vrátit k úvahám v úvodní části a zasadit případ politiky vůči Venezuele do abstraktnějších debat na dané téma.

Práce je po formální stránce na velmi vysoké úrovni. Autorka píše srozumitelně a výstavba textu má jasnou a logickou strukturu. V práci je jen minimum překlepů, až na „nuesta“ na str. 35. Stylistika a gramatika jsou také na dobré úrovni.

Celkově se jedná o velmi důkladně zpracovanou bakalářskou práci na důležité a zároveň aktuální téma. Splňuje formální a technické požadavky kladené na bakalářskou práci, proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **výborně**. Práce je pouze po menších úpravách způsobilá k publikaci v případném sborníku studentských prací.



FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
Charles University in Prague

Institute of International Studies

Při obhajobě navrhuji položit následující otázky: Dá se vystopovat nějaká reakce Bushovy administrativy na přijetí zákonů ohrožujících svobodu projevu, svobodná média či politické svobody? Co nám případ jednání vůči Venezuele říká o zahraniční politice USA na obecnější úrovni? Jaké prostředky při prosazování demokracie považujete za legitimní, a jaké už jsou podle vás za hranicí vměšování do politiky cizího státu?

KRYŠTOF KOZÁK